

**UCHWAŁA NR XLIV/369/2021
RADY MIEJSKIEJ W DARŁOWIE**

z dnia 17 grudnia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Darłowo na rok 2022**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 1119) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, Dz. U. z 2019 r. poz. 1655) Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Darłowo na rok 2022, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Darłowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Darłowie

Czesław Woźniak

**MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA MIASTA DARŁOWO NA ROK 2022**

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu oraz przeciwdziałania narkomanii należy do zadań własnych gminy.

Realizacja zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021 - 2025 (*Dz. U. z 2021 r. poz. 642*).

Zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu jest celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Darłowo na rok 2022 (zwany dalej Programem) uwzględnia założenia i kierunki działań wskazane w aktach prawnych tj.:

- 1) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie *Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642)*,
- 2) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (*t.j. Dz. U. z 2021 poz. 1119*),
- 3) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (*t.j. z 2020 poz. 2050 z późniejszymi zmianami*),
- 4) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (*t.j. Dz. U. z 2020 poz. 1449*),
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (*t.j. Dz. U. z 2021 poz. 1249*),
- 6) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (*t.j. Dz. U. z 2020 poz. 821 z późniejszymi zmianami*),
- 7) uchwała Nr XXXVIII/320/2021 Rady Miejskiej w Darłowie z dnia 29 czerwca 2021 r. w sprawie przyjęcia *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Darłowo na lata 2021 – 2026*.

Dodatkowo Program opiera się na wynikach Diagnozy Lokalnych Problemów Społecznych opracowanej w 2019 roku przez Instytut Badawczy IPC Sp z o.o. z Wrocławia.

Raport zawiera dane z badań zrealizowanych metodą ilościową, z zastosowaniem techniki indywidualnego kwestionariusza wywiadu kwestionariuszowego. Polegała ona na zadawaniu przez ankietera pytań zawartych w narzędziu badawczym (kwestionariuszu),

a następnie notowaniu w formularzu odpowiedzi udzielonych przez respondenta. W badaniu wzięło udział 515 osób – dorosłych mieszkańców.

Druga część raportu dotyczyła rozpowszechniania zjawisk związanych ze stosowaniem używek (alkoholu, narkotyków, papierosów i e-papierosów), korzystania z nowoczesnych technologii (komputer, Internet, telefon) czy zachowaniami niebezpiecznymi i ryzykownymi wśród uczniów szkół z terenu Miasta Darłowo. Dane zostały pozyskane za pomocą techniki ankiety audytoryjnej – anonimowe kwestionariusze rozdano uczniom w trakcie zajęć szkolnych, a następnie zostały one wypełnione samodzielnie w obecności ankietera. W badaniu wzięło udział 371 uczniów ze szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych.

Całe opracowanie zostało zamieszczone na stronie Miasta Darłowo

<http://um.darlowo.ibip.pl/public/?id=187608>

Adresatami niniejszego Programu są wszyscy mieszkańcy Darłowa, a w szczególności:

1. Dzieci i młodzież szkolna,

Liczba mieszkańców Darłowa	2017	2018	2019	2020
Ogółem, w tym	13139	12930	12774	12623
w wieku 6 r. ż. – 17 r. ż.	1375	1363	1343	1361
powyżej 18 r. ż.	11011	10953	10823	10681

Dane: Ewidencja Ludności Urzędu Miejskiego w Darłowie stan na 31.12.2017, stan na 31.12.2018, stan na 31.12.2019, stan na 31.12.2020

2. Osoby starsze

Liczba mieszkańców Darłowa	2017	2018	2019	2020
Mężczyźni powyżej 65 r. ż.	880	935	979	1040
Kobiety powyżej 60 r. ż.	2043	2117	2169	2232

Dane: Ewidencja Ludności Urzędu Miejskiego w Darłowie stan na 31.12.2017, stan na 31.12.2018, stan na 31.12.2019, stan na 31.12.2020

3. Osoby pijące ryzykownie i szkodliwie, osoby uzależnione od substancji psychoaktywnych i współuzależnione oraz osoby o uzależnieniu behawioralnym.

Przez ryzykowne spożywanie alkoholu rozumie się picie nadmiernych ilości alkoholu (jednorazowo i w określonym przedziale czasu) niepociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że konsekwencje te pojawią się, o ile obecny model picia nie zostanie zmieniony.

Szkodliwe picie alkoholu to wzorzec picia, który powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne, ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu. Jako picie szkodliwe określane jest też spożywanie każdej ilości alkoholu przez: kobiety w ciąży, matki karmiące, chorych przewlekle, osoby przyjmujące leki, osoby starsze.

Uzależnienie od substancji psychoaktywnych to kompleks zjawisk fizjologicznych, behawioralnych, poznawczych i społecznych, wśród których używanie substancji psychoaktywnej (takiej jak alkohol, środki odurzające, substancje psychotropowe, środki zastępcze, tytoń) dominuje nad innymi zachowaniami, które miały poprzednio dla pacjenta większą wartość. Głównymi objawami uzależnienia są głód substancji (przymus, silne pragnienie) oraz utrata kontroli nad używaniem substancji.

Długotrwałe współżycie w rodzinie z osobą uzależnioną jest zarówno źródłem cierpienia i zaburzeń emocjonalnych, jak i też wywiera negatywny wpływ na stan zdrowia somatycznego. Konsekwencją życia z partnerem nadużywającym alkoholu może być współuzależnienie. Współuzależnienie jest zespołem nieprawidłowego przystosowania się do sytuacji problemowej. Koncentrując się na szukaniu sposobu ograniczenia picia partnera,

osoba współzależniona nieświadomie przejmuje odpowiedzialność i kontrolę za jego funkcjonowanie, co w efekcie ułatwia pijącemu dalsze spożywanie alkoholu.

Uzależnione behawioralnie cechuje zespół zaburzeń zachowania o charakterze nałogowym, niezwiązane w przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, które wiążą się z odczuwaniem przymusu i brakiem kontroli nad wykonywaniem określonej czynności oraz kontynuowaniem jej mimo negatywnych konsekwencji dla jednostki oraz jej otoczenia. Do tego typu zaburzeń zachowania zalicza się przede wszystkim: uzależnienie od hazardu, od komputera i Internetu, od pracy, seksu, pornografii i zakupów.

I. MAPA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

Lokalny rynek napojów alkoholowych w Mieście Darłowo

Rynek napojów alkoholowy w mieście regulują:

1. uchwała Nr LVI/437/2018 Rady Miejskiej w Darłowie z dnia 28 czerwca 2018r. w sprawie określenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz poza miejscem sprzedaży na terenie miasta Darłowo (Dz. U. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 3517),
2. uchwała Nr LVI/438/2018 Rady Miejskiej w Darłowie z dnia 28 czerwca 2018r. w sprawie ustalenia zasad usytuowania miejsc spożywania i podawania napojów alkoholowych (Dz. U. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 3518).

Na terenie miasta Darłowo uchwalono maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

- a. o zawartości do 4,5 % alkoholu oraz piwa – 190,
- b. o zawartości powyżej 4,5 % do 18 % (z wyjątkiem piwa) – 130,
- c. o zawartości powyżej 18 % alkoholu – 130,
- d. przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 270,
- e. przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży -180.

Liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Miasto Darłowo

	2018	2019	2020
przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	110	113	115
przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	152	154	151

Dane: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych typ: PARPA-G1, rok: 2018, 2019, 2020

Jednostki i grupy wsparcia dla osób uzależnionych, współzależnionych i dotkniętych przemocą w rodzinie na terenie Miasta Darłowo

1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych składa się z 5 członków. Skład osobowy został powołany zarządzeniem Nr 0151/OSS-PA/1365/2009 Burmistrza Miasta Darłowo z dnia 1 kwietnia 2009 r. (zmieniony w 2014, 2016, 2017 oraz z 2018 roku).

Do zadań Komisji należy przede wszystkim:

- 1) motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego lub w przypadku odmowy – podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,

- 2) rozpatrywanie informacji i wniosków oraz podejmowanie interwencji dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych z naruszeniem przepisów ustawy,
- 3) prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania w punktach sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Miasta Darłowo,
- 4) wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z zasadami usytuowania na terenie Miasta Darłowo miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonych w stosownych uchwałach Rady Miejskiej w Darłowie,
- 5) współpraca z Sądem Rejonowym w Koszalinie, Komisariatem Policji w Darłowie, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej i innymi instytucjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- 6) współpraca z referatem Oświaty i Spraw Społecznych w zakresie tworzenia i realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Darłowo.
- 7) inicjowanie i udział w szkoleniach oraz profilaktycznych kampaniach edukacyjnych,
- 8) informowanie osób zainteresowanych o możliwościach uzyskania pomocy w zakresie uzależnień lub przemocy.

Komisja ma siedzibę w Miejskim Centrum Profilaktyki przy ul. Franciszkańskiej 2 (budynek Szkoły Podstawowej Nr 3). Członkowie Komisji spotykają się dwa razy w miesiącu.

Dane liczbowe dotyczące Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Darłowie w latach 2018 – 2020 przedstawia poniższa tabela.

	2018	2019	2020
Ilość posiedzeń Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	24	24	23
ilość wniosków skierowanych do Komisji (wnioskodawca np. policja, MOPS, członek rodziny, osoba obca), w tym:	29	34	27
dotyczących kobiet	10	6	11
dotyczących mężczyzn	19	28	16
ilość osób zaproszonych na posiedzenie komisji	129	79	96
ilość osób, z którymi przeprowadzono rozmowy motywująco – interwencyjne	33	26	31
ilość osób skierowanych na badania do biegłych	10	6	8
ilość osób przebadanych przez biegłych	9	6	8
ilość wniosków do sądu	4	6	4
ilość opinii dotyczącej lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych	45	51	60
ilość kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.	94	73	18

Dane: opracowanie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Darłowie

2. Punkt Konsultacyjny

W Miejskim Centrum Profilaktyki przy ul. Franciszkańskiej 2 oraz w budynku przy ul. M. C. Skłodowskiej znajduje się Punkt Konsultacyjny, w którym dyżury pełnią specjaliści z zakresu psychologii i terapii uzależnień.

Podstawowym zadaniem Punktu Konsultacyjnego jest:

- 1) motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego,
- 2) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nie uzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia,

- 3) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. poprzez rozmowy podtrzymujące),
- 4) rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy,
- 5) inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
- 6) gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodzin.

Liczba osób oraz udzielonych porad w Punkcie Konsultacyjnym

	2018	2019	2020
Liczba osób	146	149	124
Liczba porad	473	493	647

Dane: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych typ: PARPA-G1, rok: 2018, 2019, 2020

3. Poradnie / przychodnie

Na terenie miasta funkcjonują dwie poradnie uzależnień od alkoholu:

- 1) NS ZOZ „NO” s.c. Bożena Mariusz Hrymniak przy ul. Skłodowskiej 32,
- 2) AMICUS przy ul. Wieniawskiego 18 J.

Poradnie zajmują się prowadzeniem terapii osób nadużywających i uzależnionych, jak również osób współuzależnionych, czyli członków rodziny. Poza terapią poradnie prowadzą konsultacje i udzielają wszelkich potrzebnych informacji i porad osobom dotkniętym problemem alkoholowym.

4. Grupy samopomocowe / AA

Grupa AA „Jutrzenka” ul. I go Maja 1 (świątlica).

Grupa AA „Promyk” ul. Franciszkańska 4 (wejście od ul. Wendów).

5. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie

Według danych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie z pomocy Ośrodka korzystało w 2020 roku 482 rodzin, z czego 31 rodzin zostało objęte pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego członka. Na pomoc tym rodzinom Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wydatkował 173.270,43.

Dane liczbowe dotyczące udzielonej pomocy w latach 2016 – 2020 przedstawia poniższa tabela.

	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin korzystająca z pomocy	489	473	439	399	482
w tym z powodu alkoholizmu i narkomanii	36	40	34	36	31
Wysokość środków finansowych przeznaczonych na pomoc rodzinom z problemem uzależnień	155.488,00	107.114,00	138.448,00	247.444,00	173.270,43

Dane: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych typ: PARPA-G1, rok: 2016, 2017, 2018, 2019, 2020

Oprócz zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej Ośrodek realizuje również zadania wynikające z innych ustaw, regulujących między innymi sprawy wspierania rodziny

i systemu pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, sprawy zatrudnienia socjalnego oraz potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, w tym:

- 1) wykonuje pracę socjalną z rodzinami z problemem uzależnień,
- 2) prowadzi działania na rzecz dożywiania dzieci,
- 3) zabezpiecza obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego,

W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariatu Policji, oświaty – dyrektorzy szkół i przedszkoli, ochrony zdrowia – NZOZ Pielęgniarki Środowiskowo – Rodzinne S.C. Darłowo, organizacji pozarządowych - Stowarzyszenia Osób Zagrożonych Wykluczeniem Społecznym „Otwarte Drzwi”, Sądu Rejonowy w Koszalinie – Zespół Kuratorów Zawodowych dla Dorosłych oraz Placówki Żandarmerii Wojskowej w Koszalinie.

Zakres działania Zespołu obejmuje między innymi:

- a) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- b) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- c) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- d) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach, i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- e) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Dane liczbowe dotyczące spraw prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny przedstawia poniższa tabela.

	2016	2017	2018	2019	2020
Ilość Niebieskich Kart, które wpłynęły do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, w tym złożonych przez:	17	27	16	17	9
policja	15	20	13	12	7
pedagog szkolny	0	2	1	1	0
pracownik socjalny	2	5	2	4	2
Ilość posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	2	4	4	4	4
Ilość posiedzeń grup roboczych	45	67	51	42	13
Ilość osób skierowanych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	3	6	8	3	5

Dane: Opracowanie Zespół Interdyscyplinarny w Darłowie, rok: 2016, 2017, 2018, 2019, 2020

Mała liczba posiedzeń grup roboczych jest związana z wprowadzonym stanem epidemii covid 19. W tym trudnym czasie nie odbywały się posiedzenia grup roboczych. Członkowie grup roboczych pracowali zdalnie, kontaktowano się z osobami pokrzywdzonymi i osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy telefonicznie. Z rozmów tych sporządzano były notatki.

- 4) prowadzi placówkę wsparcie dziennego Miejską Świetlicę Środowiskową „Bezpieczna Przystań”, do której w 2020 roku uczęszczało łącznie 49 dzieci.

	2016	2017	2018	2019	2020
Wysokość środków finansowych przeznaczonych na działalność Świetlicy Środowiskowej „Bezpieczna Przystań” realizującej program opiekuńczo - wychowawczy	310.269,15	315.488,00	345.007,16	340.454,00	337.137,05
w tym środki finansowe przeznaczone na dożywianie	19.997,57	18.944,97	17.610,97	15.299,00	9.797,02

Liczba dzieci uczestniczących z zajęciach	66	68	57	59	49
---	----	----	----	----	----

Dane: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych typ: PARPA-G1, rok.: 2016, 2017, 2018, 2019, 2020

Środki przekazywane na prowadzenie placówki wsparcia dziennego corocznie są zwiększane w celu poprawy jej funkcjonowania.

Nietrzeźwość w miejscach publicznych

Z informacji uzyskanych od Ogniwa Prewencji Komisariatu Policji w Darłowie wynika, że w 2020 roku zatrzymano 27 nietrzeźwych kierowców. Skierowano 3 wnioski o ukaranie do Sądu wobec osób kierujących po spożyciu alkoholu, zatrzymano 22 praw jazdy, doprowadzono 40 osoby celem wytrzeźwienia. Prowadzono 21 postępowań dotyczących posiadania lub handlu środkami odurzającymi związanych z nadużywaniem środków odurzających. Funkcjonariusze w 2020 r. założyli 9 Niebieskich Kart.

	2016	2017	2018	2019	2020
Ilość zatrzymanych nietrzeźwych kierujących	28	18	38	6	27
Ilość skierowanych wniosków o ukaranie przeciwko kierującym po użyciu alkoholu	9	30	21	6	3
Ilość ujawnionych wykroczeń dotyczących spożywania alkoholu w miejscu publicznym	bd	875	928	1232	156
Ilość zatrzymanych praw jazdy	23	32	17	21	22
Ilość osób doprowadzonych celem wytrzeźwienia	32	34	52	42	40
Ilość założonych Niebieskich Kart	13	26	13	12	9
Ilość prowadzonych postępowań dotyczących posiadania lub handlu środkami odurzającymi	19	14	15	17	21

Dane: opracowanie Ogniwo Prewencji Komisariatu Policji w Darłowie rok: 2016, 2017, 2018, 2019, 2020

Funkcjonariusze Straży Miejskiej w Darłowie w 2020 roku nałożyli 1 mandat i 59 pouczeń w związku ze spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych.

	2016	2017	2018	2019	2020
Ilość ujawnionych wykroczeń dotyczących spożywania alkoholu w miejscu publicznym	130	98	55	133	60
Ilość osób doprowadzonych celem wytrzeźwienia	bd	21	22	10	2

Dane: opracowanie Straż Miejska w Darłowie rok: 2016, 2017, 2018, 2019, 2020

Finansowanie działań koordynatorów Programu

Zgodnie z art. 18² ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. 2021 poz. 1119) dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wykorzystywane mogą być jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomani, a także na zadania realizowane przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zmianami).

Opłatę, w wysokości określonej przepisami ustawy wnosi się na rachunek gminy, przed wydaniem zezwolenia. Przedsiębiorcy, prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych w roku poprzednim, są obowiązani do złożenia, do dnia 31 stycznia, pisemnego oświadczenia o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w roku poprzednim.

Wartość sprzedaży alkoholu na terenie Miasta Darłowo oszacowana na podstawie złożonych oświadczeń przedstawia poniższa tabela.

	2016	2017	2018	2019	2020
do 4,5% (oraz piwa)	11.856.887,42	12.434.588,18	12.312.959,01	12.462.078,43	13.778.516,04
od 4,5 % do 18% (z wyjątkiem piwa)	2.313.229,86	2.421.582,42	2.732.984,84	2.930.037,15	3.195.555,61
powyżej 18 %	10.616.281,51	11.373.159,98	11.613.152,78	11.747.886,46	12.619.621,64
razem	24.786.398,79	26.229.330,58	26.659.096,63	27.140.002,04	29.593.693,29

*Dane: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
typ: PARPA-G1, rok: 2016, 2017, 2018, 2019, 2020*

Wzrost wartości sprzedaży alkoholu wskazuje na rozwijającą się infrastrukturę turystyczną Miasta, szczególnie w zakresie oferowanych usług gastronomicznych. Przy zmniejszającej się liczbie mieszkańców wzrost sprzedaży może wynikać z turystycznego charakteru naszej miejscowości.

Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych miasta dotyczące działań profilaktycznych wynikających z niniejszego Programu ujęte są w budżecie Miasta Darłowo w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdz. 85153 – przeciwdziałanie narkomanii i w rozdz. 85154 – zapobieganie alkoholizmowi.

Środki uruchamiane są na podstawie między innymi umów, porozumień, zleceń.

Finansowanie działań ujętych w Programie przedstawia poniższa tabela.

	2016	2017	2018	2019	2020
Wysokość środków uzyskanych przez gminę z tytułu rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	616.475,87	653.132,62	641.748,63	646.288,33	723.520,60
Wysokość środków faktycznie wykorzystanych na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	633.210,18	673.935,96	712.096,77	695.234,46	613.104,44
Wysokość środków faktycznie wykorzystanych na realizację gminnego programu przeciwdziałania narkomanii	9.710,00	8.550,00	12.455,50	5.690,00	25.900,00
Wysokość środków finansowych przekazanych organizacjom pozarządowym na realizację zadań wynikających z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	57.300,00	64.400,00	66.096,56	62.600,00	55.200,00
Wysokość środków finansowych przekazanych organizacjom pozarządowym na realizację	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

zadań wynikających z gminnego programu przeciwdziałania narkomanii					
--	--	--	--	--	--

Dane: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych typ: PARPA-G1, rok: 2016, 2017, 2018, 2019, 2020

Większe wykorzystanie środków finansowych niż uzyskanych spowodowana jest tym, że środki niewykorzystane w danym roku budżetowym zwiększają pulę środków przeznaczonych w roku następnym na realizację gminnych programów.

II. MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA MIASTA DARŁOWO NA ROK 2022

Działania mające na celu minimalizację szkód społecznych i indywidualnych wynikających z uzależnień realizowane będą w obszarach:

- 1) profilaktyki uniwersalnej – adresowanej do wszystkich mieszkańców Miasta Darłowo, bez względu na stopień ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu lub innych substancji uzależniających,
- 2) profilaktyki selektywnej – adresowanej do osób o podwyższonym ryzyku występowania problemów związanych z używaniem alkoholu lub innych substancji uzależniających,
- 3) profilaktyki wskazującej – adresowanej do osób, mogących mieć problemy związane z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia,
- 4) terapii i rehabilitacji – pomoc osobom, które podjęły terapię w utrzymaniu abstynencji.

Podstawą prawną dotyczącą realizacji zadań jest art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (*t.j. Dz. U. z 2021 poz. 1119*) oraz art. 10 ust. 2 oraz 2 a i 2 b ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (*t.j. z 2020 poz. 2050 ze zmianami*).

Zadania do realizacji:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniem

- 1) organizowanie i finansowanie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych, ich rodzin oraz osób dotkniętych przemocą,
wskaźnik: liczba osób korzystających ze wsparcia, liczba dyżurów,
- 2) współpraca (finansowa i pozafinansowa) z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w celu zwiększenia pomocy terapeutycznej osobom uzależnionym i współuzależnionym,
wskaźnik: liczba podmiotów, którym udzielono wsparcie,
- 3) wspieranie osób uzależnionych w realizacji programu zdrowienia po odwykowym leczeniu tzw. programu „after care”,
wskaźnik: liczba osób korzystających ze wsparcia,
- 4) zapobieganie problemom wynikającym z picia alkoholu przez osoby starsze,
wskaźnik: liczba osób uczestniczących w działaniach, liczba działań.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

- 1) organizacja i finansowanie działalności placówki wsparcia dziennego -Miejskiej Świetlicy Środowiskowej „Bezpieczna Przystań” prowadzonej przez Miejski Ośrodek

Pomocy Społecznej w Darłowie, w szczególności: doposażenie w niezbędny sprzęt, materiały pomocnicze do zajęć, materiały profilaktyczne, wzmocnienie realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczej, bieżące utrzymanie i konserwacja pomieszczeń, zatrudnienie pracowników i dożywianie dzieci,

wskaźnik: liczba prowadzonych placówek, liczba dzieci objętych działaniami,

- 2) organizacja i finansowanie różnych form pomocy dla dzieci oraz rodzin, w których występują problemy związane z uzależnieniami lub przemocą, poprzez organizację czasu wolnego i wypoczynku z programem socjoterapeutycznym lub z elementami profilaktycznymi,

wskaźnik: liczba dzieci objętych działaniami profilaktycznymi, liczba zorganizowanych działań,

- 3) finansowanie lub współfinansowanie szkoleń, konferencji, seminariów i warsztatów w służących podniesieniu kompetencji osób w zakresie zagadnień związanych z uzależnieniami, przeciwdziałania przemocy oraz w zakresie wdrażanie systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem uzależnień,

wskaźnik: liczba osób uczestniczących, liczba zorganizowanych szkoleń, konferencji warsztatów,

- 4) organizacja i finansowanie pomocy psychologicznej i prawnej dla rodzin z problemem uzależnień i przemocy,

wskaźnik: liczba osób którym udzielono wsparcia,

- 5) zapewnienie osobom pracującym z członkami rodzin z problemem przemocy i uzależnień dostępu do superwizji lub konsultacji,

wskaźnik: liczba osób uczestniczących w działaniach, liczba działań,

- 6) prowadzenia lokalnych działań informacyjno – edukacyjnych dotyczących między innymi mechanizmów uzależnień oraz zjawiska przemocy oraz obowiązujących procedurach interwencyjnych i prawnych,

wskaźnik: liczba podjętych działań.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowych i sportowo - rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych

- 1) prowadzenie lokalnych i udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktyczno – edukacyjnych – organizacja np. festynów, happeningów, pikników, promujących zdrowy i trzeźwy styl życia, z uwzględnieniem aktywności kulturalnej i sportowej dzieci i młodzieży oraz całych rodzin, promocja rodziny, w tym zakup niezbędnego sprzętu sportowego i nagród,

wskaźnik: liczba podjętych działań, liczba osób objętych działaniem,

- 2) dofinansowanie lub finansowanie realizacji:

- a) działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej szkół i placówek oświatowych, określonej w szkolnych programach wychowawczo – profilaktycznych,

- b) programów profilaktycznych opartych na naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, z uwzględnieniem programów rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałanie Narkomanii,

- c) programów w zakresie poszerzenia oferty pozalekcyjnych zajęć sportowych, sportowo – rekreacyjnych w celu promowania alternatywnych form spędzania wolnego czasu,

- d) zajęć promujących aktywność kulturalną w celu modelowania postaw moralno – społecznych dzieci i młodzieży między innymi poprzez kontakt z dziełem filmowym,
- e) programów realizowanych w czasie wolnym od nauki tj. „Bezpieczne Ferie”, „Bezpieczne Wakacje”,
wskaźnik: liczba zrealizowanych programów/działań, liczba osób objętych zajęciami,
- 3) organizowanie i finansowanie edukacji dorosłych, w tym rodziców, nauczycieli, pedagogów i psychologów w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą, zasad pracy z młodzieżą z grup ryzyka i sytuacji psychologicznej dziecka w rodzinie alkoholowej,
wskaźnik: liczba zorganizowanych działań, liczba osób objętych działaniami,
- 4) organizowanie i finansowanie edukacji sprzedawców w zakresie przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu i wyrobów tytoniowych osobom poniżej 18 roku życia,
wskaźnik: liczba zorganizowanych działań, liczba osób objętych działaniem,
- 5) organizowanie i finansowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach,
wskaźnik: ilość podjętych działań, ilość zakupionych materiałów,
- 6) organizowanie i finansowanie działań na rzecz wdrożenia programów wczesnego rozpoznawania i krótkiej interwencji (WRKI) wobec osób pijących ryzykownie i szkodliwie,
wskaźnik: ilość zakupionych materiałów, liczba szkoleń,
- 7) prowadzenie powszechnej edukacji o szkodliwości alkoholu i innych substancji uzależniających oraz zagrożeniu uzależnieniami behawioralnymi (np. hazard, Internet),
wskaźnik: ilość podjętych działań, ilość opracowanych materiałów,
- 8) zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych (broszur, plakatów, ulotek) oraz zakup lub prenumerata specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji,
wskaźnik: ilość zakupionych materiałów,
- 9) organizacja badań, sondaży, własnych analiz pozwalających ocenić aktualny stan problemów alkoholowych, zasobów i efektów podejmowanych działań,
wskaźnik: liczba badań, sondaży i analiz.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii

- 1) podejmowanie wspólnych inicjatyw na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień z instytucjami tj. sądy, kuratorzy, szkoły, instytucje kultury, ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, przychodnie między innymi poprzez organizację konferencji, szkoleń, narad, działań o charakterze profilaktycznym,
wskaźnik: ilość podjętych inicjatyw,
- 2) współpraca z ruchami samopomocowymi, stowarzyszeniami abstynenckimi,
wskaźnik: ilość podjętych działań,
- 3) zlecenie realizacji zadań organizacjom pozarządowym i udzielenie im wsparcia (między innymi finansowego, edukacyjnego i logistycznego) w wykonywaniu działań na rzecz mieszkańców Darłowa w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym,
wskaźnik: ilość udzielonych dotacji.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13(1) i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela posiłkowego

- 1) podejmowanie interwencji w sytuacjach naruszenia przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

- wskaźnik: ilość podjętych interwencji,
- 2) kontrola punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, między innymi przez upoważnionych członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
wskaźnik: ilość skontrolowanych punktów,
- 3) prowadzenie postępowania przygotowawczego i występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela posiłkowego,
wskaźnik: ilość postępowań.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

Wspieranie (finansowe i pozafinansowe) przedsięwzięć podejmowanych w szczególności przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji oraz na rzecz integracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych i ich rodzin.

III. DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Darłowie powołana przez Burmistrza Miasta w Darłowie działa w oparciu o przepisy ustawy, regulamin pracy oraz zgodnie z zapisami umów.

W ramach niniejszego programu finansowane są wszelkie koszty związane z działalnością przedmiotowej Komisji.

Ponadto członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie według poniższych zasad:

- 1) za kierowanie pracami Komisji – 200,00 zł brutto miesięcznie,
- 2) za udział w posiedzeniu Komisji / zespołu problemowego - 200,00 zł brutto,
- 3) za prowadzenie dokumentacji Komisji – 450,00 zł brutto miesięcznie,
- 4) za pełnienie obowiązków przewodniczącego Komisji w przypadku jego nieobecności – 200,00 zł brutto,
- 5) członkom Komisji przysługuje zwrot kosztów podróży służbowych w związku z wyjazdami na szkolenia, konferencje, kontrole – zgodnie z obowiązującym zarządzeniem Burmistrza Miasta Darłowo w sprawie kosztów używania przez pracowników w celach służbowych samochodów osobowych niebędących własnością Urzędu Miejskiego w Darłowie.

Wynagrodzenie za udział w pracy Komisji i kierowanie pracą Komisji wypłacane jest na podstawie listy obecności potwierdzającej udział w posiedzeniu, podpisanej przez przewodniczącego Komisji oraz imiennych rachunków.

Wynagrodzenie za czynności kontrolne wypłacane jest na podstawie oświadczenia przewodniczącego Komisji o przeprowadzonej w danym dniu kontroli wraz z imiennymi rachunkami członków biorących udział w czynnościach kontrolnych.

W ramach Komisji działają stałe zespoły problemowe:

1. zespół motywacyjno-interwencyjny,
2. zespół ds. rynku alkoholowego i kontroli przestrzegania warunków prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych.

IV. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorami Miejskiego Programu jest Referat Oświaty i Spraw Społecznych, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz szkoły, których organem prowadzącym jest Miasto Darłowo.
Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy.
Środki uruchamiane będą na podstawie między innymi umów, porozumień, zleceń.

V. MONITORING I OCENA REALIZACJI PROGRAMU

Monitoring i kontrola efektywności prowadzona będzie między innymi poprzez sporządzenie rocznego sprawozdania z działalności samorządu gminnego w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA G1 oraz sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Dodatkowo do celów monitoringu posłużą sprawozdania organizacji pozarządowych z realizacji zadań publicznych Miasta Darłowo.

Burmistrz Miasta składa Radzie Miejskiej roczne sprawozdanie z realizacji Programu w terminie do 31 marca 2023 roku.

Na wniosek lub z własnej inicjatywy Burmistrz Miasta może udzielać częściowych informacji o stanie realizacji niniejszego Programu.